

Dosarul nr. 2ra-964/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mazur

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere

D E C I Z I E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Badîlo Veaceslav împotriva lui Sava Gheorghe cu privire la transmiterea silită a bunului gajat, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021,

c o n s t a t ă:

La 08 februarie 2018, Badîlo Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sava Gheorghe cu privire la transmiterea silită a bunului gajat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 03 iunie 2011 a încheiat cu Sava Gheorghe un contract de împrumut cu gaj, în temeiul căruia i-a acordat cu împrumut pârâtului suma de 75 000 lei pe un termen de o lună.

În vederea asigurării obligațiilor contractuale, Sava Gheorghe a gajat automobilul de model "Mercedes E 220 CDI", anul producerii 2002, ce-i aparținea cu drept de proprietate.

La fel, a menționat că potrivit pct. 6 din contractul de împrumut, în cazul nerambursării împrumutului în termen, împrumutatul va fi obligat să plătească penalități în mărime de 0,2 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, reclamantul a specificat că penalitatea a constituit suma de 27 000 lei.

În scopul atenționării asupra nerespectării obligațiilor contractuale, precum și asupra consecințelor care pot surveni ca urmare a neexecutării acestora, pârâtul a fost notificat despre restituirea datoriei și a penalității sau transmiterea benevolă a bunului gajat, însă nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul Badîlo Veaceslav a solicitat transmiterea silită a bunului gajat automobilul de model "Mercedes E 220 CDI", anul producerii 2002 în posesiunea sa în vederea înstrăinării acestuia prin negocieri directe și achitării datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2019, s-a admis acțiunea depusă de Badîlo Veaceslav.

S-a transmis silit bunul gajat - automobilul de model "Mercedes E 220 CDI", anul producerii 2002 ce aparține cu drept de proprietate lui Sava Gheorghe, în posesiunea lui Badîlo Veaceslav, în vederea vinderii lui prin negocieri directe și achitării sumei împrumutului de 75 000 lei, a penalității în mărime de 27 000 lei și a taxei de stat în mărime de 425 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, s-a respins apelul declarat de Sava Gheorghe și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2019.

La 28 aprilie 2021, avocatul Efros Valeri a depus în interesele lui Sava Gheorghe cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de Badîlo Veaceslav să fie respinsă ca fiind tardivă.

Recurentul în motivarea recursului, a invocat că în cererea de apel depusă, s-a specificat faptul că nu a fost prezent la examinarea cauzei în instanța de fond, mai mult ca atât, a invocat omiterea termenului de prescripție la depunerea cererii de chemare în judecată.

Recurentul a indicat că instanța de apel și nu s-a expus asupra tuturor argumentelor indicate în cererea de apel și anume că, cererea de chemare în judecată a lui Badîlo Veaceslav a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Astfel, în opinia recurentului, ignorarea motivelor invocate în cererea de apel reprezintă o încălcare care a dus la soluționarea greșită a cauzei, prin aplicarea eronată a legii materiale, fapt ce constituie o încălcare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 17 mai 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de Badîlo Veaceslav la 27 mai 2021, conform avizului de recepție (f.d. 156).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 02 februarie 2021, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate a instanței de apel, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel recursul declarat de avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu la 28 aprilie 2021, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2021, recursul declarat de către avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul reține că, în temeiul contractului de împrumut din 03 iunie 2011, Badîlo Veaceslav i-a transmis cu împrumut lui Sava Gheorghe suma de 75 000 lei pe un termen de o lună, termenul scadent fiind data de 03 iulie 2011.

În scopul garantării executării obligațiilor asumate (rambursarea împrumutului, repararea prejudiciilor cauzate prin neexecutarea sau neexecutarea corespunzătoare a condițiilor contractului), Sava Gheorghe, în calitate de debitor gajist a depus în gaj mijlocul de transport – autoturismul de model ”Mercedes E 220 CDI”, anul producerii 2002, ce-i aparținea cu drept de proprietate.

De asemenea, prin pct. 6 din contract, părțile au convenit că în cazul nerambursării împrumutului în termen de scadență, ”împrumutatul” va fi obligat să plătească penalități de întârziere în mărime de 0,2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

La 29 mai 2015, Badîlo Veaceslav a expediat în adresa lui Sava Gheorghe notificarea, prin care pârâtul a fost atenționat referitor la nerespectarea obligațiilor contractuale, precum și asupra consecințelor care pot surveni ca urmare a neexecutării acestora, fiind notificat despre restituirea datoriei și a penalității sau transmiterea benevolă a bunului gajat (f.d. 9), însă plicul a fost restituit cu mențiunea ”nereclamat” (f.d. 10).

Astfel, la 16 iunie 2015, Badîlo Veaceslav a înregistrat în Registrul gajului preavizul de exercitare a dreptului de gaj (f.d. 11), iar la 08 februarie 2018 s-a adresat

cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Sava Gheorghe cu privire la transmiterea silită a bunului gajat.

Examinând cauza în lipsa pârâtului, instanța de fond a reținut că, acțiunea este întemeiată, dispunând admiterea acesteia.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată hotărârea primei instanțe.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția instanței de apel dată în prezentul litigiu drept una superficială.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, fără a fi dată o apreciere cuvenită tuturor pretențiilor formulate în cererea de apel.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

În speță, instanța de recurs atestă că, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond din 22 octombrie 2019, Sava Gheorghe a contestat-o cu apel. În motivarea apelului, a solicitat restituirea cauzei la rejudecare, invocând drept motiv faptul că cauza a fost examinată în absența sa. Totodată, a invocat omiterea de către reclamantul Badîlo Veaceslav a termenului de adresare în instanța de judecată, precum și faptul că reclamantul nu a solicitat repunerea în termen.

Însă, prin decizia din 02 februarie 2021, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiată cererea de apel depusă de Sava Gheorghe, dispunând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Colegiul reține că, argumentul invocat de Sava Gheorghe în cererea de apel cu referire la faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă de Badîlo Veaceslav cu încălcarea termenului de prescripție, nu a fost examinată de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel examinând apelul depus de Sava Gheorghe, era obligată să examineze argumentele apelantului invocate în cererea de apel.

În acest sens, instanța de apel nu a examinat argumentul apelantului referitor la omiterea de către reclamant a termenului de prescripție la înaintarea acțiunii și nici nu s-a expus pe marginea acestuia, or instanța este obligată să se expună pe marginea

tuturor argumentelor invocate de părți prin prisma principiului disponibilității, prevăzut de art. 27 din Codul de procedură civilă.

În cauza Ruiz Torija vs Spania (par. § 29 și 30) Curtea a constatat că omisiunea instanței judecătorești naționale de a examina argumentul reclamantului, potrivit căruia acțiunea judiciară depusă împotriva lui era prescrisă, a constituit o încălcare a articolului 6 al Convenției.

Astfel, noțiunea de proces echitabil impune ca o instanță internă care și-a motivat decizia pe scurt, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță de grad inferior să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe de grad inferior (Helle împotriva Finlandei, pct. 60).

Prin urmare, atunci când un argument invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, se impune un răspuns specific și explicit, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil. Motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

În cauza Albina contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază deciziile.

Or, instanța are obligația de a răspunde prin motivare la toate argumentele prezentate de părți, întrucât numai prin pronunțarea unei hotărâri motivate poate fi realizat un control public al administrării justiției (hotărârea Hirvisaari c. Finlanda din 27 septembrie 2001), iar abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit în privința pretențiilor formulate constituie o încălcare a art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, instanța de apel trebuie să expună în hotărâre toate criticile invocate atât de apelant cât și de intimat, având obligația de se pronunța asupra fiecărui motiv, pentru a da posibilitate instanței de recurs să exercite controlul judiciar.

În acest sens, instanța de recurs menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului referitor la termenul de prescripție invocat în cererea de apel, ceea ce este o încălcare a art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Luând în considerație cele stipulate supra, instanța de recurs conchide că instanța de apel, la rejudecare urmează să examineze argumentul pârâtului cu privire la prescripția la înaintarea cererii de chemare în judecată de către Badfîlo Veaceslav.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate de a supune aprecierii tuturor argumentelor invocate în cererea de apel.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Efros Valeri în interesele lui Sava Gheorghe și de către Sava Gheorghe în interes propriu.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată judecată depusă de Badîlo Veaceslav împotriva lui Sava Gheorghe cu privire la transmiterea silită a bunului gajat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Dumitru Mardari